

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 października 2017 roku w sprawie o sygnaturze akt VI K 553/16 Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej:

1. na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne przeciwko A. Z. o to, że w sierpniu 2014 roku w R., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu uzyskania informacji, do których nie był uprawniony w postaci treści rozmów M. G. (1), M. G. (2) i A. P., zakładał urządzenie podsłuchowe, działając na szkodę wyżej wymienionych osób, to jest o przestępstwo z art. 267 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. warunkowo umorzył na okres 2 lat próby;
2. na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 43a § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 500 złotych;
3. na mocy art. 44 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek dowodu rzeczowego opisanego pod(...) wykazu dowodów rzeczowych nr(...)karta 28 akt;
4. na podstawie art. 629 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielek posiłkowych M. G. (1) i M. G. (2) tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru kwoty po 2040 złotych;
5. na podstawie art. 629 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. i art. 7 ustawy dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące opłatę w kwocie 60 złotych i wydatki w kwocie 579,10 złotych.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżając orzeczenie w całości zarzucił:

1. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w postaci:
 - a) zeznań pokrzywdzonych, uznając je za w pełni wiarygodne, podczas gdy zeznania te nie są wiarygodne, pokrzywdzone były i są skonfliktowane z oskarżonym, a ich zeznania nie mają oparcia w zebranych materiale dowodowym;
 - b) wyjaśnień oskarżonego, uznając, że wyjaśnienia te stanowią wyłącznie linię obrony ukierunkowaną na uniknięcie odpowiedzialności karnej, podczas gdy zeznania (sic!) oskarżonego nie są ani nielogiczne, ani też sprzeczne z doświadczeniem życiowym;
2. mający istotny wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych polegający na wadliwym ustaleniu przez sąd jakoby to oskarżony miał zakładać i posługiwać się urządzeniem podsłuchowym na szkodę pokrzywdzonych, nagrywając ich rozmowy, podczas gdy jak wynika z materiału dowodowego, brak jest możliwości ustalenia autora nagrań znajdujących się na zabezpieczonym urządzeniu, co więcej pliki uwidocznione na urządzeniu były wielokrotnie modyfikowane, nie sposób zatem ich autorstwa przypisać oskarżonemu;
3. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa procesowego, a to art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nierozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości;
4. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa procesowego, a to art. 629 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (w brzmieniu pierwotnym) poprzez:
 - a) zasądzenie od oskarżonego na rzecz obu oskarżycielek posiłkowych M. G. (2) i M. G. (1) odrębnie po 2040 zł. tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru, gdy tymczasem obie pokrzywdzone były

reprezentowane w sprawie przez tego samego pełnomocnika, wszystkie czynności pełnomocnik podejmował na rzecz obu pokrzywdzonych, co więcej zarówno M. G. (2), jak i M. G. (1) miały być pokrzywdzone tym samym czynem, zatem brak jest jakiegokolwiek podstawy dla zasądzenia kosztów odrębnie dla obu pokrzywdzonych;

b) zasądzenie od oskarżonego na rzecz obu oskarżycielek posiłkowych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru kwoty zawyżonej, nie mającej oparcia w przepisach ustawy oraz ww. rozporządzenia.

Stawiając opisane wyżej zarzuty, obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od zarzuczonego mu czynu oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów obrony za obydwie instancje według norm przepisanych.

Z ostrożności procesowej obroń w razie gdyby sąd II instancji również uznał oskarżonego za winnego zarzuczonego mu czynu, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 4. poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz obu oskarżycielek posiłkowych jednej kwoty solidarnie tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru, jak również odpowiednie obniżenie tej kwoty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Za daleko niewystarczające dla wykazania przekroczenia przez sąd granic swobodnej oceny dowodów i naruszenia art. 7 k.p.k. uznać należy argumenty autora apelacji odnoszące się wyłącznie do faktu skonfliktowania storn postępowania, tj. oskarżonego oraz oskarżycielek posiłkowych. Z tego typu faktu, tak często towarzyszącego procesom karnym, nie sposób samodzielnie wywodzić arbitralnego w istocie wniosku o wiarygodności bądź też niewiarygodności którejs z stron procesu. Przekonanie oskarżonego, że jego była żona oraz pasierbica chcą swymi działaniami mu zaszkodzić, nie ma żadnej wartości poznawczej, gdyż nie przesądza o tym, czy działania te oparte są na okolicznościach zgodnych z rzeczywistością czy też na kłamstwach. Sąd meriti miał pełną świadomość istniejącego pomiędzy oskarżonym a oskarżycielkami posiłkowymi konfliktu, a swoją ocenę dotyczącą wiarygodności poszczególnych dowodów i niewiarygodności wyjaśnień oskarżonego oparł na logicznych argumentach znajdujących pełne oparcie w treści przeprowadzonych dowodów i w żadnym momencie nie popadł przy ocenie dowodów z sprzeczność z zasadami doświadczenia życiowego ani też wskazaniem wiedzy. Apelujący poza odwołaniem się do arbitralnie forsowanej tezy o niewiarygodności skonfliktowanych z oskarżonym oskarżycielek posiłkowych nie wskazuje, na czym polegać miałby błąd logiczny w rozumowaniu sądu ani też nie wskazuje, które z tez sformułowanych przez sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sprzeczne są z zasadami doświadczenia życiowego bądź wiedzą fachową. Z pewnością wskazanych mankamentów oceny dowodów nie jest w stanie uzasadnić odwołanie się przez skarżącego do okoliczności, iż pokrzywdzone reprezentowały zgodną jedną wersję zdarzenia, skoro taka zgodność co do zasady traktowana jest jako symptom wiarygodności relacji świadków. Bez ryzyka błędu można by prognozować, że gdyby wersje pokrzywdzonych nie były zgodne oskarżony upatrywałby w tym fakcie argumentu za uznaniem relacji za niewiarygodne. Niczego istotnego nie wnosi do sprawy odwołanie się przez autora apelacji do faktu, iż oskarżycielki posiłkowe wielokrotnie nagrywały oskarżonego i nagrania te wykorzystywały w innych postępowaniach, już choćby z tego powodu, że również oskarżony dokonywał tego typu nagrań, które wykorzystał w procesie rozwodowym. Skarżący stara się wykazać błąd w ustaleniach faktycznych oraz istnienie w sprawie niedających się usunąć wątpliwości w rozumieniu art. 5 § 2 k.p.k. w oparciu o fakt wzajemnego nagrywania się przez strony, jak też fakt braku możliwości ustalenia autorstwa plików dźwiękowych w oparciu o ich badanie. Tego typu wątpliwości nie mają jednak charakteru nieusuwalnych, skoro materiał dowodowy zawiera wiarygodne relacje oskarżycielek posiłkowych logicznie i precyzyjnie opisujących okoliczności, w jakich znalazły urządzenie nagrywające, jak też zapoznały się z nagraniem na nich rozmowami. W końcu wskazać należy, że całkowicie sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym są twierdzenia autora apelacji jakoby zeznania pokrzywdzonych nie znajdowały żadnego poparcia w materiale dowodowym. W tym zakresie wypada przypomnieć obrońcy choćby o takich dowodach, jak dokument potwierdzający zlecenie przez oskarżonego firmie (...)dokonania usługi polepszenia słyszalności nagrań oraz zeznania świadków K. S. i M. W..

Apelujący zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. uzasadnia tezą o wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, które w jego ocenie są logiczne. Wypada jednak przypomnieć, że sąd I instancji szczegółowo wyjaśnił, z jakich powodów uznał tę relację za niewiarygodną odwołując się przeciw do sprzeczności w relacjach oskarżonego składanych na poszczególnych etapach postępowania, w szczególności wskazując na niedające się logicznie wyjaśnić rozbieżności i wzajemne wykluczanie się przedstawionych wersji ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy oskarżonego o treści nagrań, których polepszenie słyszalności zlecił firmie (...).

W przeciwieństwie do wyjaśnień oskarżonego wskazanych wyżej mankamentów nie zawierają relacje oskarżycielek posiłkowych. Opisane przez nie okoliczności odnalezienia urządzenia nagrywającego, jak też potwierdzone innymi dowodami działania mające na celu ustalenie innych nagrań na pendrive i zlecenie w tym zakresie stosownych czynności pracownikom firmy (...), nie dość, że są logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to również ewidentnie przeczą forsowanej przez obronę hipotezie, iż to same oskarżycielki posiłkowe dokonały rejestracji rozmów, a następnie złożyły zawiadomienie o niepopelnionym przez oskarżonego przestępstwie.

Z wyżej wskazanych względów brak było podstaw dla uwzględnienia zarzutów obrony dotyczących naruszenia prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych w odniesieniu do zarzucanego oskarżonemu przestępstwa.

Całkowicie bezzasadne są także zarzuty apelacji skierowane przeciwko orzeczeniu o kosztach procesu w zakresie obciążenia oskarżonego obowiązkiem zwrotu oskarżycielkom posiłkowym wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika.

Zasądzenie od oskarżonego ma rzecz obu oskarżycielek posiłkowych M. G. (2) i M. G. (1) odrębnie stosownych kwot tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru w sytuacji, gdy obie pokrzywdzone były reprezentowane w sprawie przez tego samego pełnomocnika, wszystkie czynności pełnomocnik podejmował na rzecz obu pokrzywdzonych, a zarówno M. G. (2), jak i M. G. (1) miały być pokrzywdzone tym samym czynem, znajduje swoją podstawę w przepisie § 17 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015. poz. 800) Zgodnie z tym przepisem w sprawach, o których mowa w § 11-13 (a więc także w sprawach karych – § 11 rozporządzenia) za obronę lub reprezentowanie w tym samym postępowaniu kilku osób pobiera się opłatę od każdej z tych osób. Skoro więc reprezentujący obie oskarżycielki posiłkowe adwokat uprawniony był do otrzymania wynagrodzenia od każdej z nich mimo tożsamości postępowania i czynności podejmowanych w ich interesie, obie oskarżycielki posiłkowe miały prawo domagać się od oskarżonego zwrotu poniesionych przez nie z tego tytułu wydatków.

Również zasądzona od oskarżonego na rzecz oskarżycielek posiłkowych kwota znajduje pełne uzasadnienie prawne i faktyczne. Kwota ta została ustalona zgodnie z § 16 powołanego rozporządzenia w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej. Stawka minimalna w niniejszej sprawie za reprezentowanie oskarżycielek posiłkowych wynosiła:

1. 360 złotych w dochodzeniu - § 11 pkt 1 rozporządzenia;
2. 840 złotych przed sądem rejonowym w postępowaniu zwyczajny – § 11 ust. 2 pkt 3) rozporządzenia;
3. 840 złotych za 5 dodatkowych terminów rozprawy (20% stawki z 840 złotych tj. 168 złotych za każdy dodatkowy termin, czyli 168 zł X 5) – § 17 pkt 1) rozporządzenia.

Suma wskazanych wyżej składników daje kwotę 2040 złotych.

Z wyżej wskazanych względów zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Wobec nieuwzględnienia apelacji wywiezionej wyłącznie przez obrońcę oskarżonego zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze należało obciążyć oskarżonego. Na koszty te złożyły się:

1. 20 złotych ryczałtu za doręczenie pism i wezwań (§ 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (j.t. Dz. U. z 2013 poz..663);
2. 100 złotych opłaty za nieuwzględnioną apelację (art. 8 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych;
3. 840 złotych dla każdej z oskarżycielek posiłkowych z tytułu ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym (§ 11 ust. 2 pkt 4) w zw. z § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie)